

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia.....

zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych²⁾

Na podstawie art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577) oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 265 i Nr 178, poz. 1480) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1856, z późn. zm³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 18 otrzymuje brzmienie:

„§ 18. 1. W miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań, oprócz nazwy środka spożywczego, na wywieszce dotyczącej danego środka, podaje się:

1) w przypadku wędlin:

a) składniki,

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają częściowo dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 2004/41/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. uchylającą niektóre dyrektywy dotyczące higieny i warunków zdrowia przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi i zmieniająca dyrektywy Rady 89/662/EWG i 92/118/EWG oraz decyzję Rady 95/408/WE (Dz.Urz. UE L. 195 z 30.04.2004, str. 12, Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 44, str.407).

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 58, poz. 563, Nr 162, poz. 1703 i Nr 257, poz. 2577 oraz z 2005 r. Nr 180, poz. 1499, Nr 210, poz. 1751 i Nr 229, poz. 1953.

- b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika jakości handlowej wynika z odrębnych przepisów;
- 2) w przypadku pozostałych środków spożywczych - klasę jakości handlowej albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli zostały one ustalone w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo jeżeli obowiązek podawania klasy jakości handlowej albo wyróżnika wynika z odrębnych przepisów;
- 3) w przypadku produktów rybołówstwa w rozumieniu pkt 3.1 załącznika 1 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 853/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.Urz. UE L 139 z 30.04.2005, str. 55, Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) mrożonych glazurowanych na wywieszce należy dodatkowo umieścić informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby albo owoców morza w tych produktach.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do etykiet lub dokumentów przewozowych lub innych dokumentów towarzyszących tym środkom spożywczym.”;

2) uchyla się § 21;

3) w § 23b ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 23b. 1. Nazwa "fermentowany napój winopochodny owocowy" albo "fermentowany napój winopochodny miodowy" albo "fermentowany napój winopochodny owocowy aromatyzowany" albo "fermentowany napój winopochodny miodowy aromatyzowany" może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. e ustawy winiarskiej.

2. Nazwa "fermentowany napój winopodobny owocowy" albo "fermentowany napój winopodobny miodowy", albo "fermentowany napój winopodobny owocowy aromatyzowany", albo "fermentowany napój winopodobny miodowy aromatyzowany" może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. f ustawy winiarskiej.”;

4) w § 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 26. 1. W oznakowaniu owocowych dżemów, galaretek, marmolad, konfitur, wytwarzanych z więcej niż jednego gatunku owoców w opakowaniach nazwę środka spożywczego uzupełnia się wykazem użytych gatunków owoców, w kolejności malejącego wagowego udziału, z tym że w przypadku środków spożywczych wytworzonych z trzech lub większej liczby gatunków owoców wykaz może być zastąpiony określeniem "owoce mieszane", innym określeniem o podobnym znaczeniu lub wskazaniem liczby użytych gatunków owoców.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów § 1 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 16 maja 2007 r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

w porozumieniu

MINISTER ZDROWIA

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz.U. Nr 220, poz. 1856, z późn. zm.) wprowadza zmiany w przepisach § 18, § 23b, § 26 ust. 1 oraz ma na celu wykreślenie § 21.

Propozycja zmiany § 18 dotyczy mrożonych glazurowanych ryb i owoców morza sprzedawanych na wagę i wprowadza dodatkowy wymóg odnośnie do umieszczania na wywieszkach informacji o faktycznej zawartości ryby (owoców morza) w takim produkcie, ponieważ w wyniku stosowanego procesu glazurowania (tj. pokrywania zamrożonego produktu cienką warstwą lodu wodnego, co zwiększa trwałość produktu i zabezpiecza go przed utratą wilgotności) składa się on z ryby (owoców morza) oraz lodu. Obecnie stosowane są często inne technologie i glazurowanie traci na znaczeniu, jednakże w przypadku wyrobów glazurowanych pojawiają się skargi konsumentów, że po rozmrożeniu produktu odciek wody jest bardzo znaczny. Firmy stosują różne ilości wody do glazurowania od 3% nawet do 25% (szczególnie w przypadku długotrwałego transportu lub przewidywanego długiego przechowywania).

Mając na względzie, że dla konsumenta kupującego rybę mrożoną w glazurze najważniejsza jest ilość ryby, w przypadku opakowanych produktów tego typu producenci przy znakowaniu mogą stosować się do przepisu § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych – podając procentową zawartość ryby lub też korzystając z przepisu § 13 ust. 4 tego rozporządzenia wskazywać obok zawartości netto całego produktu również zawartość netto ryby. Wytuczna ułatwiająca uzyskanie informacji konsumentowi powinna objąć też „ryby (owoce morza) mrożone glazurowane” sprzedawane na wagę.

W przypadku sprzedaży środków spożywczych odważanych na życzenie konsumenta proponuje się wskazywanie procentowej zawartości ryby w produkcie, gdyż ta informacja będzie czytelna dla konsumenta.

Ponadto w § 18 doprecyzowano przepis zawarty w ust. 1 pkt 1. W przepisie tym wskazany został wymóg podawania składników w środkach spożywczych, w których przeważającym składnikiem jest mięso zwierząt rzeźnych. Do takich środków spożywczych należy cała grupa różnorodnych wyrobów, w tym m.in. garmażeryjnych, podczas gdy zgodnie z intencją oraz wnioskami służb kontrolnych i konsumentów przy wprowadzaniu tej regulacji było podawanie informacji dla konsumenta o substancjach dodatkowych i innych składnikach w wędlinach sprzedawanych na wagę. Chodziło tu przede wszystkim o wykazanie zawartości związków polifosforanowych i skrobi modyfikowanych stosowanych w tzw. wyrobach wysokowydajnych.

Propozycja zmiany przepisu § 23b ust. 1 i 2 ma na celu uszczegółowienie zasad znakowania fermentowanych napojów winopochodnych i winopodobnych

aromatyzowanych przez dodanie w ich nazwach określenia „miodowy” albo „owocowy”, z uwagi na to że takie fermentowane napoje winiarskie są określone w art. 3 pkt 1 lit e oraz f ustawy z dnia 22 stycznia 2004r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina. Z uwagi na umożliwienie przedsiębiorcom wykorzystania posiadanych zapasów etykiet wykonanych zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych, projekt przewiduje odpowiedni okres *vacatio legis*. Zmiana w § 26 ust. 1 ma na celu doprecyzowanie tego przepisu zgodnie z intencją zawartą w art. 2 ust.2 Dyrektywy Rady 2001/113/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącej się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz słodzonego purée z kasztanów przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Dyrektywa zakłada możliwość uzupełnienia nazwy produktów wytworzonych z trzech lub więcej owoców poprzez wskazanie użytych owoców albo zastąpienie ich wyrazem "wieloowocowy" lub podobnym zwrotem albo liczbą użytych owoców.

W § 26 ust. 1 ww. rozporządzenia wskazana jest jedynie możliwość zastąpienia w oznakowaniu liczby gatunków owoców określeniem "owoce mieszane" (ang. "mixed fruit") lub wskazaniem liczby użytych gatunków owoców.

Dla dopełnienia wytycznych określonych w dyrektywie oraz kierując się potrzebą pozostawienia producentowi większej dowolności w używaniu określeń o podobnym znaczeniu zrozumiałych dla konsumenta i stosowanych od lat zwyczajowo proponuje się uzupełnienie przepisu § 26 ust. 1.

W § 21 rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych wdrożyło przepis dotyczący znakowania mleka surowego i produktów mlecznych określony w załączniku C rozdziału IV lit. B dyrektywy Rady nr 92/46/EWG z dnia 16 czerwca 1992 r. ustanawiającej przepisy zdrowotne dla produkcji i wprowadzania do obrotu surowego mleka, mleka poddanego obróbce cieplnej i produktów na bazie mleka. Dyrektywa ta została uchylona dyrektywą 2004/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. uchylającą niektóre dyrektywy dotyczące higieny i warunków zdrowia przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi i zmieniającą dyrektywy Rady 89/662/EWG i 92/118/EWG oraz decyzję Rady 95/408/WE. Jednocześnie od dnia 1 stycznia 2006 r. w państwach członkowskich UE obowiązywać zaczęły przepisy rozporządzenia Nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego, które w załączniku III, sekcji IX, rozdziale IV wprowadzają wymagania szczegółowe - w stosunku do przepisów dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych - w odniesieniu do oznakowania „mleka surowego” przeznaczonego do sprzedaży konsumentowi.

Wobec powyższego należy uchylić dotychczasowe przepisy § 21 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych.

Stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) niniejszy projekt rozporządzenia został zamieszczony w programie prac legislacyjnych Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004r. Nr 65, poz. 597), ponieważ wdraża postanowienia dyrektywy 2001/113/WE oraz dyrektywy 2004/41/WE.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego.

2. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na producentów środków spożywczych oraz sprzedawców. Regulacja nie będzie miała istotnego wpływu na wzrost uciążliwości funkcjonowania producentów i sprzedawców środków spożywczych. Informacje podawane na wywieszkach w miejscach sprzedaży będą odnosiły się do grupy wędlin (ograniczono w stosunku do obecnie obowiązującego w przepisach - zakres podawania informacji o składzie środków spożywczych, których przeważającym składnikiem jest mięso zwierząt rzeźnych do wędlin), z uwagi na szeroką gamę dodawanych do tych produktów dozwolonych substancji dodatkowych, w tym polifosforanów i skrobi modyfikowanej. Natomiast wymagania dotyczące podawania na wywieszkach do wiadomości konsumentów informacji o składnikach alergennych oraz zawartości glazury w mrożonych, glazurowanych rybach i owocach morza obejmują informacje, które powinny być przekazywane kolejnym podmiotom uczestniczącym w obrocie środkami spożywczymi stosownie do wymagań art. 17-19 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności. W związku z tym podanie tych informacji na wywieszkach nie będzie istotnym obciążeniem sprzedawców.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z:

1. Radą Gospodarki Żywnościowej
2. Polską Federacją Producentów Żywności
3. Federacją Konsumentów
4. Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich
5. Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji
6. Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
7. Komisją Krajową NSZZ "Solidarność"
8. Federacją Związków Producentów Rolnych
9. Związkiem Zawodowym Rolników "Ojczyzna"
10. Krajową Radą Izb Rolniczych
11. Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych
12. Związkiem Zawodowym Rolnictwa "Samoobrona"
13. Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP.

Do projektu rozporządzenia uwagi wniosły:

- Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji w zakresie podawania informacji dla konsumenta o zawartości glazury w przypadku mrożonych i glazurowanych ryb oraz owoców morza;
- Rada Gospodarki Żywnościowej w odniesieniu do wymogu podawania informacji o składnikach alergicznych w dokumentach przewozowych – propozycja przyjęcia jako alternatywy dostarczania informacji odbiorcy np. poprzez odpowiednie oznakowanie opakowań zbiorczych. Poddano także w wątpliwość konieczność regulowania rozporządzeniem wymogu podawania informacji o składnikach alergicznych w handlu

Ww. uwagi zostały uwzględnione przy konstruowaniu ostatecznej wersji projektu po uzgodnieniach międzyresortowych.

Pismo popierające wymóg wprowadzający konieczność wskazywania procentowej zawartości składnika rybnego w produkcie typu „ryba glazurowana” itp. nadesłał Morski Instytut Rybacki.

Opracowano w
Departamencie Rynków Rolnych

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym